

**Методичні рекомендації
щодо проведення у 2025/2026 навчальному році Першого уроку у закладах
професійної (професійно-технічної) освіти**

Події, які відбуваються після повномасштабного вторгнення російських військ на територію України сповнили нашу країну раптовими змінами, невизначеністю та втратами. Але освітній процес триває і з 1 вересня розпочнеться новий 2025/2026 навчальний рік, а наші здобувачі освіти продовжать вчитися та здобувати знання й професійні навички.

Перший урок у навчальному році - важлива подія як для всіх здобувачів освіти, так і для їхніх батьків та викладачів. Відповідно до Закону України «Про освіту», який гарантує закладам освіти та педагогам академічну свободу, тема першого уроку може коригуватися закладом освіти та викладачем.

Рішення про проведення першого уроку кожен заклад освіти ухвалює самостійно.

Обираючи тему для Першого уроку, важливо враховувати актуальні події та виклики, з якими стикається сучасне українське суспільство. Перший урок має бути особливим та спрямованим на почуття спільності, мотивацію та важливість навчання заради майбутнього.

У 2025/2026 н.р. пропонуємо **ідеї можливих тем, які можуть надати Першому уроку особливого настрою:**

- ✓ «Я планую своє майбутнє»,
- ✓ «Знову разом!»,
- ✓ «Незламність духу українського народу»,
- ✓ Vincit qui meminit (Перемагає той, хто пам'ятає)»,
- ✓ «В єдності наша сила»,
- ✓ «Українські звитяжці. Історична подорож у часі. Славетні імена України»,
- ✓ «Ніхто, крім нас!»,
- ✓ «Історії героїв війни: «Ми боремося за українську землю» тощо.

Пропонуємо також **врахувати регіональний компонент та присвятити Перший урок 85-й річниці заснування Чернівецькій області**, яка відзначалася 07 серпня 2025 року.

Під час підготовки першого уроку **слід врахувати**, що 29 серпня в Україні відзначається День пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Цей день встановлено Указом Президента України від 23 серпня 2019 року № 621 для увічнення героїзму військовослужбовців і добровольців, котрі віддали життя за батьківщину. Збереження і гідне вшанування пам'яті полеглих захисників

України є священним обов'язком держави і суспільства. Також рекомендуємо послуговуватися методичними рекомендаціями Українського інституту національної пам'яті для закладів освіти до Дня пам'яті захисників України, що розміщені на сайті МОНУ.

Рекомендовані **форми проведення**: екскурсії до місць пам'яті, пов'язаних із військовою звитягою Українського народу; дискусійні майданчики; уроки – презентації; літературна майстерня/усний журнал; конкурс плакатів; спортивні змагання «Естафета мужності», віртуальні екскурсії тощо.

Під час підготовки до першого уроку та інших заходів, присвячених захисникам України, **пропонуємо скористатися** Методичними рекомендаціями для закладів освіти до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, розробленим Українським інститутом національної пам'яті.

Цього року перший урок знову відбудеться в умовах воєнного стану, а це означає, що проведення урочистих заходів, які традиційно проводять на початку навчального року може бути обмежено та змінено.

Організація першого уроку в сучасних умовах вимагає від закладів освіти особливого підходу. Загалом, важливо зосередитися на безпеці учасників освітнього процесу, підтримці та патріотизмі, намагаючись зробити цей день незабутнім для здобувачів освіти.

Пропонуємо кілька загальних порад щодо організації цього Дня знань:

1. **Безпека:** перш за все, важливо забезпечити безпеку учасників заходу, розглянувши можливість проведення заходу в безпечному місці.
2. **Комунікація:** забезпечте ефективну комунікацію з викладачами, майстрами виробничого навчання, батьками та здобувачами освіти. Важливо роз'яснити час і місце проведення заходу, розповісти про плани на 1 вересня, дати інструкції щодо безпеки й плану дій на випадок оголошення повітряної тривоги.
3. **Скорочення програми:** враховуючи реалії сьогодення, доцільно скоротити програму свята, зосередившись на окремих важливих аспектах заходу.
4. **Патріотичний настрій:** використовуйте можливість, щоб надати здобувачам освіти позитивні емоції та підвищити патріотичний настрій. Спільні моменти об'єднують і підтримують дух колективу.
5. **Пам'ять та вдячність:** вшануйте пам'ять тих, хто бореться і жертвує своїм життям за Незалежність України. Включіть цей аспект у програму заходу, наголошуючи на важливості миру та спільної відповідальності за майбутнє. По можливості, створіть місце для покладання квітів чи символів на честь тих, хто загинув у війні.
6. **Символіка та декорація:** використовуйте символіку, яка надихає і підтримує дух здобувачів освіти та педагогів. Можливі варіанти – плакати, малюнки чи інші декорації, які відображають силу, єдність та спільні цінності; фотозона для фотографій з великими рамками, прикрасами та реквізитом, де здобувачі освіти роблять яскраві та веселі фотографії разом з друзями та педагогами.

Організація Першого уроку в умовах війни може бути викликом, але важливо знайти способи зберегти позитивний настрій і підтримати здобувачів

освіти та викладачів, створити сприятливу атмосферу на початку нового навчального року.

Використані та рекомендовані джерела:

1. Методичні рекомендації Українського інституту національної пам'яті для закладів освіти до Дня пам'яті захисників України <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2024/08/21/metod-rekomendatsiyi-uinp-do-dnya-pamyati-zakhysnykiv-ukrayiny-21082024.pdf>
2. Перший урок 2025/2026: готові розробки для вчителів <https://www.schoollife.org.ua/pershyj-urok-2025-2026-gotovi-rozrobky-dlya-vchyteliv/>
3. Патріотичне виховання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти в умовах воєнної агресії, методичний посібник НМЦ ПТО у Чернівецькій області, 171 стор., Чернівці, 2024.
- 4 [Сценарії Першого уроку 2025/2026 навчального року](#)
5. [Перший урок у новому навчальному році. На що звернути увагу?](#)
6. Методичні рекомендації для закладів освіти до Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, розробленим Українським інститутом національної пам'яті <https://uinp.gov.ua/informaciyni-materialy/vchytelyam/metodychni-rekomendaciyi/metodychni-rekomendaciyi-dlya-zakladiv-osvity-do-dnya-pamyati-zagyblyh-zahysnykiv-ukrayiny-2023>
7. Цікаві факти про Чернівецьку область https://molbuk.ua/chernivtsi_news/342084-cherniveckii-oblasti-85-rokiv-cikavi-fakty-pro-region.html
8. Пам'ятка до 85-річчя утворення Чернівецької області <https://www.slideshare.net/slideshow/85-8-9/282287628>
9. [Як учителям розпочати навчальний процес. 42 практики та 18 відповідей на запитання від Світлани Ройз](#)

Методист НМЦ ПТО
у Чернівецькій області

Наталія ГОЛУБЯК

